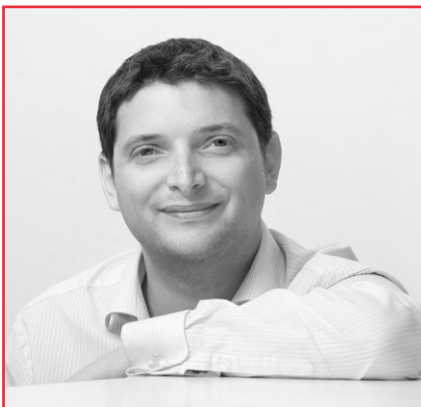

SŁONECZNA PRZYSZŁOŚĆ EUROPY

James Watson

Dyrektor generalny Solar Power Europe, wcześniej EPIA (Europejskiego Stowarzyszenia Branży Fotowoltaicznej) w Brukseli. W Solar Power Europe pracuje od 2014 roku, wcześniej przez siedem lat pracował dla sektora energetycznego w Brukseli jako konsultant firmy Weber Shandwick. Poprzednio spędził dwa lata w Afryce jako ekspert Komisji Europejskiej ds. rozwoju i handlu odnawialnymi źródłami energii. Wcześniej doradzał licznym brytyjskim instytucjom parlamentarnym i wykładał Prawo Ochrony Środowiska na Uniwersytecie w Manchesterze.

Jakie jest obecne wykorzystanie energii słonecznej, a jakie są możliwości wynikające z zainstalowanych instalacji fotowoltaicznych na świecie? Jakie są możliwości europejskie w tym zakresie?

Z wstępnych szacunków Solar Power Europe wynika, że w tej chwili na świecie instalowanych jest ok 230 GW energii solarnej. Nasze obliczenia pokazują, że udział energii solarnej w Europie do 2019 roku może wzrosnąć o 80% w porównaniu do stanu dzisiejszego. Można to osiągnąć przy pomocy stabilnych i przewidywalnych ram ekonomicznych i politycznych, które pozwolą energii solarnej rozkwitnąć.

Jaka jest pozycja fotowoltaiki w kształtowaniu europejskiej polityki energetycznej? Jakie kryteria powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu roli instalacji PV w europejskim systemie energetycznym? Co stanowi największą barierę w wykorzystaniu potencjału pozyskiwania energii słonecznej dzięki zastosowaniu instalacji fotowoltaicznych?

Unia Europejska ma ambicje stać się numerem 1 na świecie w pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych, jak zapowiada Przewodniczący Komisji Europejskiej Jean Claude Juncker. Do tej pory wywiązano się ze wstępnych zobowiązań, by odnawialne źródła energii stanowiły co najmniej 27% wszystkich źródeł energii w naszym systemie do 2030 roku. To oznacza, że w 2030 r. w Europie ok. 45% energii elektrycznej będzie pozyskiwane z odnawialnych źródeł energii. Jest to wspaniały cel, ale aby go osiągnąć, musimy pokonać kilka przeszkód. Dziś rachunki za zużycie energii elektrycznej, pozyskiwanej z paneli słonecznych, stanowią ponad 4%

całkowitego zapotrzebowania na energię elektryczną, a w przypadku energii pozyskiwanej z wiatru jest to około 9%. Biorąc pod uwagę fakt, że oba te źródła mają zbliżony cel, wierzymy, że energia słoneczna i wiatrowa połączą swój potencjał i znacznie urosną w siłę w ciągu najbliższych 15 lat. Kolejna dyrektywa unijna, dotycząca rynku energii powinna być tworzona w trosce o odnawialne źródła energii, aby zapewnić energii solarnej możliwość rozwoju. Rynek energii musi rozwijać się tak, by usunąć mechanizmy zapewniające wsparcie finansowe dla takich technologii jak węgiel czy energia atomowa. Rozwój oparty na energii solarnej i innych elastycznych odnawialnych źródłach energii wytworzy system bardziej zdecentralizowanego, rozproszonego wytwarzania energii. To doda nam odwagi i wzmocni naszą rolę w walce przeciwko zmianom klimatycznym. Wszystko zależy także oczywiście od właściwej ceny rynkowej naszej technologii. Zbyt często regulacje rządowe pozwalają hamować rozwój energii solarnej poprzez wprowadzanie nieuczciwych pomiarów i nieplanowanych barier. W świetle ostatniego porozumienia paryskiego, nadszedł czas, by rządy dokonały przeglądu swojej polityki względem energii solarnej i zwiększyły swoje wymagania w tym zakresie.

Czy Solar Power Europe uczestniczy w Konferencjach Klimatycznych? Jaki jest udział organizacji w tworzeniu dokumentów dotyczących podejmowania działań zmierzających do ochrony Ziemi?

Nasz zespół jest w stałym kontakcie z politykami unijnymi, aby zapewnić możliwie najlepsze warunki rozwoju dla sektora energii słonecznej. Choćby w tym tygodniu sformułowaliśmy nasze stanowisko na konsultacje w sprawie Dyrektywy dotyczącej

energii odnawialnej. Wraz z 11 organizacjami promującymi odnawialne źródła energii w Brukseli, wypracowaliśmy wspólne stanowisko w sprawie Dyrektywy RED (Renewable Energy Directive - Dyrektywa o Energii Odnawialnej), wskazujące najistotniejsze priorytety legislacyjne dla rozwoju zrównoważonych źródeł energii. Jesteśmy bardzo aktywni na poziomie światowym, uczestnicząc również w negocjacjach dotyczących COP21, ramię w ramię z politykami, by mieć pewność, że uzyskamy porozumienie, które utoruje drogę do rozwoju odnawialnych źródeł energii na całym świecie, a w szczególności w Europie.

Jaka jest wizja Solar Power Europe wykorzystania energii słonecznej ze względu na potrzeby sektora komunalno-bytowego?

Budynki są odpowiedzialne za 40% zużycia energii i za 36% produkcji CO₂ w Unii Europejskiej. Obojętnie musimy uczynić nasze budynki bardziej efektywnymi energetycznie i inteligentnymi.

Budynkowe instalacje fotowoltaiczne (Building Integrated Photovoltaics, BIPV) to kluczowe rozwiązanie, będące podstawowym celem Komisji Europejskiej dla wszystkich budynków, które mają do 2002 roku być budynkami niskoenergetycznymi.

Tym tych działań są prace Zespół ds. budynkowych instalacji fotowoltaicznych (BIPV), który tworzy swoje oficjalne stanowisko, wskazujące, jak BIPV mogą przyczynić się do optymalizacji kosztów redukcji emisji CO₂ sektora mieszkaniowego.

Czy Solar Power Europe uczestniczy w tworzeniu dokumentów unijnych, w tym dotyczących instrumentów finansowych przeznaczonych do wykorzystania w inwestycjach

fotowoltaicznych?

Solar Power Europe uczestniczy w kilku projektach, finansowanych ze środków unijnych, których celem jest realizacja wyzwań o strategicznym znaczeniu dla całej branży fotowoltaicznej. Projekt finansowania instalacji PV ma na celu identyfikację najbardziej zyskowych modeli biznesowych i schematów finansowania dla systemów fotowoltaicznych. Projekt obejmuje sześć krajów - Francję, Niemcy, Wielką Brytanię, Włochy, Hiszpanię i Turcję. Prywatni inwestorzy oraz decydenci w bankach i firmach ubezpieczeniowych poznają nowe modele biznesowe, które będą mogli wykorzystać podczas planowania nowych inwestycji.

Projekt oceni także, jakie ramy polityczne są potrzebne do wprowadzenia nowych systemów finansowania i jakie bariery spowalniają ekspansję instalacji PV.

Kolejnym projektem unijnym, w którym uczestniczymy, jest Solarna Zdolność Bankowa (Solar Bankability). Projekt ten ma zminimalizować ryzyka związane z inwestycjami w przedsięwzięcia ekologiczne.

Jakie jest stanowisko Solar Power Europe dotyczące stanu europejskiej normalizacji w zakresie wymagań dla instalacji fotowoltaicznych? Czy Pana zdaniem obszar normalizacyjny w wystarczającym stopniu opisuje wszystkie problemy dotyczące instalacji i użytkowania? Jeśli nie, jakie normy powinny być ustanowione?

W przypadku rozwojowych i zmieniających się technologii, takich jak instalacje PV, standaryzacja jest zdecydowanie istotnym elementem udanego procesu ich rozwoju i wprowadzania na rynek. Dotyczy to zwłaszcza projektowania, instalacji, użytkowania i konserwacji, która staje się niezbędna dla cyklu życia projektu PV, a wciąż jest obszarem wymagającym poprawy. Praktyka i jakość oraz rodzaj oferowanych usług różnią się w zależności od kraju i dostawcy, więc wspólna norma czy przewodnik – także w zakresie czynności nietechnicznych – byłby bardzo cenny i przydatny. W obszarze instalacji, schematy certyfikacyjne powinny być dostosowane do wszystkich rynków, zarówno dojrzałych, jak i rozwijających się.

Żeby zrealizować niektóre z tych wyzwań, musimy powołać grupę roboczą ds. eksploatacji i konserwacji, która wprowadzi najlepsze wskazówki praktyczne, dotyczące optymalizacji. W kwestii jakości istnieją europejskie normy wprowadzone przez IEC, odnoszące się do paneli słonecznych i innych komponentów systemu. Komisja Europejska rozwija także

wprowadzanie prawnie dozwolonych kryteriów dla ekoprojektowania paneli fotowoltaicznych. Ta inicjatywa pomogłaby zapewnić, że mamy w Europie najlepszej jakości energię solarną w najlepszej cenie.

Czy Pana zdaniem problematyka instalacji fotowoltaicznych powinna być przedmiotem krajowych regulacji technicznych? Jeśli tak, to, jakie wymagania powinny być ustalone?

Wspieramy normy europejskie i międzynarodowe, które powinny być podstawą. Jednocześnie jednak mogłyby funkcjonować wymagania krajowe, które wprowadzałyby więcej szczegółów, gdyby okazało się to niezbędne. Ich celem byłoby jednak nie dodanie kolejnego wymagania do normy unijnej lub międzynarodowej (co generowałoby prawdopodobnie kolejne koszty), ale lepsze dopasowanie do specyfiki danego kraju.

Jakie państwo w Europie jest liderem w budowaniu instalacji fotowoltaicznych i z czego to wynika?

W 2014 roku liderem była Wielka Brytania ze współczynnikiem 2,4 GW przed Niemcami (1,9 GW) i Francją (927 MW). W 2015 rok Wielka Brytania znów stanowiła najsilniejszy rynek, z zainstalowanymi 3,9 GW. W latach 2014-2015 Wielka Brytania stosowała silne rządowe instrumenty wsparcia dla energetyki słonecznej. Niestety, w ubiegłym miesiącu ogłoszono, że zostanie to w sposób drastyczny zredukowane i zakończone. Zatem, patrząc przyszłościowo, niezbędnym warunkiem dalszego dynamicznego rozwoju energii słonecznej w tym kraju będzie wdrożenie nowych modeli biznesowych.

Jaka jest przyszłość rozwoju technologii instalacji fotowoltaicznych? W jakim kierunku idzie rozwój tych technologii na świecie?

Przyszłość pozyskiwania energii słonecznej to digitalizacja, decentralizacja i zastosowanie inteligentnych rozwiązań.

W Europie kluczem do ekspansji branży fotowoltaicznej będzie innowacja oparta o badania i rozwój. Powinniśmy skupić się na poprawie jakości paneli słonecznych i podwyższeniu poziomu wymagań technicznych i wytrzymałościowych systemów i komponentów solarnych instalowanych na terenie Europy.

Jaką rolę pełni Solar Power Europe w rozwoju branży? Czy prowadzona jest działalność szkoleniowo-doradcza na rzecz szerzenia

wiedzy technicznej projektantów i wykonawców? Czy Solar Power Europe bierze udział w popularyzacji wykorzystywania instalacji PV wśród inwestorów instytucjonalnych i prywatnych?

Solar Power Europe jest organizacją członkowską, zrzeszającą ponad 130 organizacji aktywnych na całym etapie powstawania instalacji fotowoltaicznych. Naszą misją jest stworzenie sprzyjających warunków prawnych do promowania rozwoju branży pozyskiwania energii słonecznej w Europie. Wspieramy rozwój branży poprzez produkty i usługi, które oferujemy naszym członkom: wpływ na instytucje europejskie i decydentów, sieć i kontakty biznesowe, grupy robocze i nasze flagowe wydarzenia, takie jak Warsztaty Solar Market, odbywające się w marcu.

Jaka jest wizja rozwoju Solar Power Europe oraz działania organizacji w perspektywie najbliższych 5 lat?

Chcemy zapewnić, aby pozyskiwanie energii słonecznej stało się wiodącym elementem europejskiego systemu energetycznego. W ciągu najbliższych kilku lat chcemy rozwinąć się jeszcze bardziej, tak, by stać się najbardziej wpływową, godną zaufania i skuteczną w działaniu organizacją branżową w Europie i poza nią.

Czy Pana zdaniem, z racji aktualnych zagrożeń i wyzwań światowych, rola i wykorzystanie instalacji fotowoltaicznych ulegnie zmianie? Jeśli tak, to, w jakim kierunku pójść zmiany?

Zmieniający się klimat jest zagrożeniem globalnym, które wymaga podjęcia natychmiastowych działań. Porozumienie paryskie ma na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń i wzrostu temperatury na świecie do maksymalnie 2°C i w efekcie doprowadzenie do przyspieszenia przesyłu energii. Już 196 krajów zaakceptowało ten cel, więc będziemy w stanie już niebawem zaobserwować przyspieszony proces wdrażania energetyki solarnej na całym świecie. Poza tym, prognozy przewidują, że do 2050 roku energia pozyskiwana z paneli fotowoltaicznych stanie się czołowym źródłem uzyskiwania energii elektrycznej, przejmując połowę europejskich możliwości w tym zakresie. Innymi słowy, zapowiada się słoneczna przyszłość!

**Dziękuję za rozmowę.
Rozmawiała Kinga Lewandowska**